

Raadsvraag (art. 39)	Gesteld door: VLP
Datum	25 februari 2021
Onderwerp	Beschermde dorps- en stadsgezichten
Portefeuillehouder	College B&W

De fractie heeft de volgende vragen:

Geachte voorzitter,

De fractie van de VLP hecht bijzonder veel waarde aan behoud van ons erfgoed. Onze dorpen en stad mogen wat ons betreft hun historische karakter niet verliezen en moeten hun authentieke eigenschappen behouden. Daar zijn wij namelijk erg trots op en wij voelen daartoe ook zeker een verplichting!

Om dit te bewerkstelligen bestaat de mogelijkheid om bepaalde dorps- en stadsgezichten een beschermde status te geven. Door deze beschermde status blijft het historische karakter van die omgeving behouden voor toekomstige generaties. Tevens wordt zo een blijvende herinnering aan ons rijke verleden gewaarborgd.

Navraag leert dat onze gemeente formeel nog geen beschermde dorps- en stadsgezichten kent. Dit zou kunnen worden geregeld met de bestaande "Erfgoedverordening" van de gemeente Roosendaal. Echter, per 1 januari 2022 treedt (waarschijnlijk) de nieuwe omgevingswet in werking. Vanaf dan zou aanwijzing van beschermde dorps- en stadsgezichten via deze nieuwe wet moeten lopen.

De fractie van de VLP heeft enkele vragen over het bovenstaande:

1. Kunt u kort schetsen wat de gevolgen zijn van het toekennen van een beschermde status voor het betreffende gebied en de opstallen die zich daarin bevinden? Graag hierbij zowel de voordelen als mogelijke beperkingen benoemen.
2. Momenteel zijn nog geen beschermde dorps- of stadsgezichten in onze gemeente aangewezen. Kunt u aangeven waarom dit (nog) niet het geval is?
3. Kunt u enkele voorbeelden (uit onze dorpen en stad) benoemen van gebieden welke volgens u in aanmerking zouden kunnen/moeten komen voor een beschermde status, met name op basis van historie, authenticiteit of monumentaal karakter? Deze opgave hoeft (in deze beantwoording) nog niet uitputtend te zijn, maar is vooral bedoeld om ons een beeld te vormen.
4. Klopt onze veronderstelling dat de nieuwe omgevingswet per 1 januari 2022 in werking treedt? Graag een toelichting.
5. Klopt het dat dan (vanaf inwerkingtreding) via die nieuwe wet de mogelijke aanwijzing van beschermde dorps- en stadsgezichten moet plaatsvinden en zo ja, welke procedure en welk besluitvormingsproces moet daartoe dan specifiek in werking gezet en gevolgd worden? Graag een toelichting.
6. Mocht er besloten worden nog dit jaar (2021) beschermde dorps- en stadsgezichten aan te wijzen, moet dat dan nog via de Erfgoedverordening geregeld worden of op een andere wijze en zo ja, welke dan? Graag een toelichting.

7. Indien dit jaar nog besloten zou worden (zie ook vraag 6) tot aanwijzing, worden deze beschermde statussen dan automatisch meegenomen, na inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet, in de nieuwe omgevingsvisie? Graag een toelichting.

8. Zijn er tot slot nog zaken welke u kwijt wilt over dit onderwerp welke relevant kunnen zijn bij mogelijke beeld- en besluitvorming?

Alvast dank voor uw antwoorden,

Namens de fractie van VLP,

Eric de Regt

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

Vraag 1

Een beschermd stads- of dorpsgezicht is een groep van gebouwen en objecten die van overheidswege zijn beschermd. Doel is om het historische karakter van een bepaald gebied te beschermen. In de Wabo is bepaald dat er in ieder geval niet zonder een vergunning een gebouw in een beschermd stads- of dorpsgezicht mag worden gesloopt. Ook zijn minder bouwactiviteiten binnen een beschermd gezicht vergunningsvrij, ook al gaat het niet om een monument. Wel vergunningsvrij zijn inpandigse veranderingen of veranderingen aan achtergevels of achterdakvlakken.

Ook voor het onbebouwde gebied gelden in een beschermd stads- of dorpsgezicht strengere eisen. Er is een vergunningsplicht voor onder meer de aanleg van straten, het wijzigen van straatprofielen en/of oppervlakteverhardingen.

De gemeentelijke erfgoedverordening biedt de juridische mogelijkheid om beschermde gemeentelijke stads- en dorpsgezichten aan te wijzen. De gemeente Roosendaal heeft geen stads- en dorpsgezichten die door het Rijk zijn aangewezen.

Om te komen tot de aanwijzing van beschermde stads- en dorpsgezichten is een grondige onderbouwing en motivering noodzakelijk. Dat vergt een nauwkeurige studie, beschrijving en onderbouwing om deze status op een bepaald gebied te leggen. Vervolgens dient na aanwijzing van een gebied een gedetailleerd bestemmingsplan te worden opgesteld teneinde de bescherming juridisch te borgen.

Vraag 2

De gemeente heeft ervoor gekozen om op basis van de beleidsnota 'Toekomst voor het verleden' (daterend uit 2007) eerst de gemeentelijke monumentenlijst aan te vullen met gemeentelijke monumenten. Het ging daarbij om panden die op basis van een grondige inventarisatie en waardering in aanmerking zouden kunnen komen voor een monumentale status die in juridische zin de meest optimale en verregaande bescherming biedt.

Na afronding van de gemeentelijke plaatsingsprocedures is geen vervolgproject opgestart om stads- en dorpsgezichten aan te wijzen. Dit had deels te maken met andere prioriteiten, maar het had zeker ook de volgende reden. Op grond van nieuwe beleidsinzichten, die ook vanuit het Rijk werden geïnitieerd en gepropageerd (MoMo, modernisering monumentenzorg), wordt momenteel vooral ruimtelijke ordening en het instrument bestemmingsplan ingezet om bescherming van cultuurhistorische waardevolle zaken na te streven. Dat is wellicht ook de reden dat ook vanuit het Rijk de beleidslijn is dat momenteel geen stads- en dorpsgezichten meer worden aangewezen.

Diverse gebieden, die uit cultuurhistorisch en monumentaal oogpunt interessant zijn, hebben in de bestemmingsplannen bescherming gekregen in de vorm van een dubbelbestemming 'Waarde-cultuurhistorie'. Hoewel deze bescherming niet in alle opzichten zover reikt als die van een beschermd stads- en dorpsgezicht, worden met een dergelijke bestemming wel degelijk cultuurhistorische en monumentale aspecten bewaakt en meegewogen.

Vraag 3

Zonder uitputtend te zijn denken wij onder andere aan de volgende gebieden:

- het historisch lint van Roosendaal, de Markt met Raadhuisstraat en Molenstraat in het bijzonder;
- het gebied Badhuisstraat, Boulevard Antverpia en een gedeelte van de Hulsdonksestraat;

- het marktplein van Wouw en de Roosendaalsestraat, Bergsestraat;
- de kern van Wouwse Plantage (Plantagebaan);
- Parklaan en omgeving;
- Delen van de Wederopbouwwijk Kalsdonk;
- Parochiecentrum (Burgerhout)

Wij merken op, dat inmiddels ook een aantal gebieden die in de periode van de Wederopbouw zijn ontwikkeld, zijn beschreven. Het is zeker niet uitgesloten dat voor diverse gebieden gebiedsbescherming wordt nagestreefd.

Vraag 4

De verwachting is gerechtvaardigd dat op 1 januari 2022 de nieuwe Omgevingswet in werking treedt.

Vraag 5

Het is de bedoeling dat toegewerkt wordt naar het omgevingsplan zoals dat door de wetgever bedoeld is. Gemeenten krijgen daarvoor de tijd tot 2029. Op 1 januari 2022 worden alle bestemmingsplannen automatisch omgevingsplan en zullen in de periode tot 2029 moeten worden 'omgebouwd' tot een omgevingsplan in de zin van de Omgevingswet.

De aanwijzing en bescherming van stads- en dorpsgezichten vindt dan plaats onder de nieuwe regelgeving, de Omgevingswet.

Vraag 6

Als nog dit jaar beschermde stads- en dorpsgezichten zouden worden aangewezen, dan dient dit uiteraard te gebeuren op basis van de huidige regelgeving (erfgoedverordening van de gemeente).

Het is evenwel qua tijdsbestek niet meer mogelijk om op basis van de huidige regelgeving beschermde stads- en dorpsgezichten aan te wijzen: de tijd is daarvoor gewoon te kort. Het aanwijzen vereist immers nogal wat voorbereidingstijd, temeer ook omdat er bezwaarmogelijkheden zijn en de afhandeling daarvan de nodige tijd vergt. Het is daarom veel efficiënter daarvoor de nieuwe regelgeving toe te passen (dus na de inwerkingtreding van de Omgevingswet) wanneer ervoor gekozen wordt gebieden dergelijke bescherming te bieden.

Vraag 7

Los van de vraag of het haalbaar zou zijn om dit jaar een aanwijzingsprocedure af te ronden (zie antwoord op vraag 6), wordt de beschermde status van een gebied automatisch meegenomen.

Vraag 8

Een drietal opmerkingen.

- Ook het college hecht aan het behoud van het (bebouwd) cultureel erfgoed in onze gemeente.
- De wijze waarop nu gebieden vanuit cultuurhistorisch oogpunt middels de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie' bescherming krijgen, biedt naar het oordeel van het college al behoorlijk wat bescherming. Vaak gaat het daarbij om gebieden waar al verschillende beschermde (rijk- en/of gemeentelijke) monumenten aanwezig zijn die ook de specifiek monumentale bescherming genieten.
- De aanwijzing tot beschermd stads- of dorpsgezicht impliceert niet dat er in een dergelijk gebied geen (bouwkundige) veranderingen mogen plaatsvinden. Ook dan kunnen nog bouwactiviteiten plaatsvinden die niet op een ieders instemming kunnen rekenen.

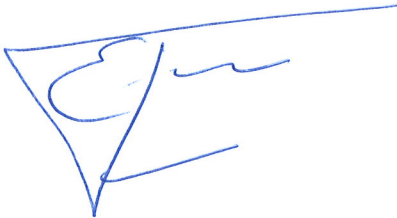
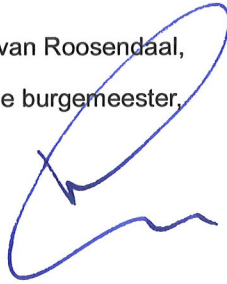
Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

A handwritten signature in blue ink, enclosed within a hand-drawn triangular shape. The signature is stylized and appears to consist of several connected loops and lines.A handwritten signature in blue ink, enclosed within a hand-drawn oval shape. The signature is stylized and appears to consist of several connected loops and lines.

